

**Rannsóknir Vegagerðarinnar
Ráðstefna í Salnum 1. nóvember 2002**

Erlent rannsóknarsamstarf

Hreinn Haraldsson
Framkvæmdastjóri þróunarsviðs

Markmið

Markmið með þátttöku Vegagerðarinnar í erlendu rannsóknarsamstarfi eru einkum:

- að fylgjast með þróun í samgöngum og vegagerð - ná í þekkingu og reynslu frá öðrum þjóðum og færa hana inn í landið
- að koma á framfæri okkar þekkingu og reynslu
- að ná fjármagni inn til landsins úr sjóðum Evrópusambandsins

Yfirlit um helstu samstarfsaðila

- NVF Norræna vegtæknisambandið
- FEHRL Samtök rannsóknastofnana í vegagerð í Evrópu
- ESB Evrópusambandið
- OECD Efnahags og framfarastofnunin
- NTF Norrænar samgöngurannsóknir
- NR&TR Norrænt tímarit um vegagerðarrannsóknir

NVF

- 16 nefndir eru nú starfandi
- Ísland tekur þátt í 11 þeirra
- Ísland leiðir 2 þeirra, 33 og 41
- Oftast unnið að 4-7 verkefnum samtímis hjá hverri nefnd
- Ísland tekur beinan þátt í nokkrum verkefnum en fylgist með öðrum

FEHRL

- FEHRL (Forum of European Highway Research Laboratories) eru samtök rannsóknastofnana í vegagerð í Evrópu
- Öll Evrópuverkefni sem Vegagerðin hefur tekið þátt í eru upprunnin hjá FEHRL
- Aðildarríkin eru nú 25, með samtals 4000-5000 starfsmenn

FEHRL (frh.)

- Hlutverk er að stuðla að samvinnu og miðla þekkingu til stjórnvalda, vegagerða o.fl.
- Markmið eru m.a. að
  - að taka láta í té þekkingu vegna stefnumörkunar í vegagerðarmálum Evrópu
  - að auka samkeppnishæfni vega-iðnaðarins í Evrópu
  - að tryggja skilvirkt og öruggt vegakerfi
  - að auka orkunýtingu í vegasamgöngum
  - að vernda umhverfið

FEHRL (frh.)

- Mörg svipuð vandamál í Evrópuríkjum
- Samvinna tryggir hagkvæmustu, fljótlegustu og öruggustu lausn vandamála
- Samvinna dregur úr tvíverknaði og leiðir til betri nýtingar fjármuna til rannsókna
- Samvinna kemur bæði Evrópusambandinu og einstökum ríkjum til góða

FEHRL (frh.)

Dæmi um ransóknarverkefni síðustu ára

Þau sem Vg hefur tekið þátt í eða komið að eru *skáletruð*

- PARIS Performance Analysis of Road Infrastructure
- BRIME Bridge Management in Europe
- *COURAGE Unbound Granular Aggregates in Europe*
- POLMIT Pollution Mitigation
- ALT-MAT Alternative Materials for Road Construction
- WAVE Automatic Weighing of Vehicles in Europe

FEHRL (frh.)

Dæmi um ransóknarverkefni síðustu ára

Þau sem Vg hefur tekið þátt í eða komið að eru *skáletruð*

- PAV-ECO Pavement Economics
- *AMADEUS Advanced Methods of Pavement Design*
- SPECOMPACT Pre-normative research on methods of compaction
- *COST 323 Weighing in Motion*
- COST 324 Long Term Performance of Road Pavements
- COST 325 Pavement Condition Monitoring
- *COST 331 Requirements for Horizontal Road Marking*

FEHRL (frh.)

Dæmi um ransóknarverkefni síðustu ára

Þau sem Vg hefur tekið þátt í eða komið að eru skáletruð

- *COST 333 Development of new Bituminous Pavement Design Method*
- *COST 334 Effects of Wide Single and Dual Tyres*
- *COST 336 Use of Falling Weight Deflectometers in Pavement Evaluation*
- *COST 337 Unbound Granular Materials for Road Pavements*
- *COST 343 Reduction in Road Closures by Improved Maintenance Procedures*

FEHRL (frh.)

Dæmi um ransóknarverkefni síðustu ára

Þau sem Vg hefur tekið þátt í eða komið að eru *skáletruð*

- *COST 344 Improvements to Snow and Ice Control on Roads and Bridges*
- COST 345 Procedures Required for Assessing Highway Structures
- *COST 348 Accelerated Load testing for Road Pavements*
- FILTER FEHRL Investigation of Longitudinal and Transverse Evenness
- SHRP-Europe FEHRL Evaluation of SHRP Asphalt Products for Europe

ESB - rammaverkefni

- ESB stýrir ofanfrá, skilgreinir verkefni, lætur bjóða í og greiðir 50% kostnaðar
- 1. rammaáætlun hófst 1984 - þeirri 5. er að ljúka
- 6. rammaáætlun 2003-2006 verður töluvert breytt. Mun færri og stærri verkefni, jafnvel heilir málaflokkar, s.s. umferðaröryggi á hraðbrautum, endurnýting í vegagerð o.s.frv.
- Það þýðir að það verða frekar samtök eins og FEHRL en ekki einstakar stofnanir sem sækja um þátttöku

ESB - COST

- Verkefni verða til út frá tillögum einstakra ríkja, um afmörkuð mál til úrlausnar
- Oftast sameinast 10-20 ríki um þátttöku
- Ríkin greiða sjálf fyrir rannsóknirnar
- ESB greiðir ferðakostnað á fundi, skrifstofu, ritara, umsýslu og útgáfu
- Oftast jarðbundin, hagnýt verkefni

ESB - COST (frh.)

- Samstarfið hefur hentað Íslandi mjög vel (8 verkefni nefnd áður)
  - tiltölulega litlir hópar
  - ekki dýrar rannsóknir
  - oft verið að safna saman "bestu þekkingu" um ákveðið málefni
  - oft verkefni sem þegar er verið að vinna að
  - yfirfærsla á tækniþekkingu milli landa

OECD - Road Transport Research

- Um 30 ríki frá Evrópu, USA, Kanada, Mexíkó, Japan, Ástralíu
- Samstarf við ECMT (samtök samgönguráðherra Evrópu)
- Helstu áherslusvið
  - Áætlanir, mismunandi flutningsmáti
  - Umferðaröryggi
  - Umhverfi og umferð
  - Vegtækni
  - Þróunaraðstoð
  - Gagnagrunnar (IRTAD og IRRD)

OECD - verkefni í gangi

- Low Emission Vehicles
- Using Technology to Improve Road Safety
- Reducing Children's Transport-Related Injuries and Fatalities
- The Response of Elderly Road Users to New Technology
- Urban Freight Logistics
- High Performance Pavements for Heavily Trafficked Roads

OECD - þáttur Íslands

- Þátttaka í stjórnarnefnd
- Fjármagn í verkefni um álag bifreiða á vegi
- Þátttaka í verkefni um umferðaröryggisáætlanir
- Þátttaka í verkefni um "low-emission vehicles"
- Tengsl við verkefni um flutning hættulegra efna í jarðgöngum
- Upplýsingagjöf um ýmsis mál - nú t.d. v/alþjóðlegs yfirlits um umferðaröryggi barna

NTF - Nordisk Transportforskning

- Upphaflega stofnuð og rekin af Norðurlandaráði
- Hlutverk að auka samræmingu og samvinnu innan Norðurlanda
- Umhverfismál, umferðaröryggi og samgöngupólitík frekar en tæknileg verkefni
- Starfið síðustu ár hefur eingöngu beinst að því að halda "seminör" um afmörkuð málefni, 2-3 á ári

NTF - Nordisk Transportforskning (frh.)

- Dæmi um seminör í 2002-2003:
  - "Driving forces in freight transport"
  - "The white book and EU research".
  - "Networking on traffic and health"
  - "Networking on Mobility Management"
  - "Benchmarking of Nordic transport Research"
- Aukið samstarf við Eystrasaltsríkin
- Fulltrúar í stjórn frá samgönguráðuneyti og Vegagerð

NR&TR

Tímaritið "Nordic Road and Transport Research

- Samnorrænt tímarit 6 stofnana á sviði vegagerðar og samgöngurannsókna
- Kemur út þrisvar á ári í u.þ.b. 2.500 eintökum
- Markmiðið er að miðla upplýsingum um rannsóknir og vegagerðarverkefni, innan Norðurlandanna en þó ekki síður á alþjóðlegum vettvangi.

Reynsla af erlendu rannsóknasamstarfi

- Mjög góð - á sinn þátt í þeirri þróun sem hefur orðið
- Litlar rannsóknareiningar á þessu sviði í landinu
- Aðgangur að erlendum stofnunum og ótal sérfræðingum
- Sýnir hvar við stöndum miðað við aðrar þjóðir
- Gefur okkur möguleika á að viðhalda sömu þekkingu og framþróun og er hjá öðrum

Reynsla af erlendu rannsóknasamstarfi (frh.)

- Hefur sýnt sig að við stöndum alveg jafnfætis öðrum í þeim verkefnum sem við höfum tekið þátt í.
- Ekki nóg að taka aðeins við upplýsingum og niðurstöðum í skýrslum og af Netinu - bein þátttaka í einstökum verkefnum þjálfar starfsmenn og praktísk not eru líklegri.
- Skapar sjálfstraust starfsmanna og bætir ímynd stofnunarinnar erlendis að vera ekki eftirbátur annarra.

Þakka áheyrnina